A Bizottság határozatának összefoglalója

(2020. január 30.)

az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikke szerinti eljárásokkal kapcsolatban

(Ügyszám: AT.40433 – Filmes ajándéktárgyak)

(az értesítés a C(2020) 359 dokumentummal történt)

(Csak az angol nyelvű szöveg hiteles)

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2020/C 133/08)

A Bizottság 2020. január 30-án határozatot fogadott el az Európai Unió működéséről szóló szerződés 101. cikke és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás 53. cikke szerinti eljárással kapcsolatban. Az 1/2003/EK tanácsi rendelet [1]*30. cikkének rendelkezései alapján a Bizottság közzéteszi a felek nevét, a határozat lényegét és az alkalmazott szankciókat, figyelembe véve a vállalkozások üzleti titkaik védelmére vonatkozó jogos érdekét.*

1. **BEVEZETÉS**

(1) A határozat címzettje a Comcast Corporation és leányvállalatai – az NBCUniversal LLC, az NBCUniversal MEDIA LLC, a Universal Studios Licensing LLC, a Universal Studios Limited, a DreamWorks Animation UK Limited, a DreamWorks Animation Publishing LLC, a DreamWorks Animation LLC, a Dreamworks Animation Licensing LLC és a Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited (a továbbiakban: Universal) –, az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: Szerződés) 101. cikkének és az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás (a továbbiakban: EGT-megállapodás) 53. cikkének megsértése miatt.

(2) A Universal többek között a filmekkel kapcsolatos szellemitulajdon-jogait – ideértve a *Minyonok* és a *Jurassic World* című ismert filmsorozatot – licenciába adja harmadik feleknek márkajelzéssel ellátott áru gyártása és forgalmazása céljából. A Universal 2013. január 1. és 2019. szeptember 25. között egységes és folytatólagos jogsértésben vett részt, amelynek során az EGT területén különböző módszerek alkalmazásával és érvényesítésével a licencia tárgyát képező áru területeken és ügyfélcsoportokon átívelő aktív, passzív és online értékesítésének korlátozására törekedett.

2. **AZ ÜGY LEÍRÁSA**

2.1. **Az érintett termékek**

(3) Ez a határozat a Universalnak mint a filmek tulajdonosának licenciaadói minőségben végzett tevékenységére vonatkozik. A Universal licenciába adja filmjeit más, különféle promóciós termékeket – köztük a Universal filmjeiből származó, licencia tárgyát képező szellemitulajdon-jogokat tartalmazó termékeket – gyártó és forgalmazó vállalkozásoknak. A határozat különböző jellegű termékekre vonatkozik, például ruhákra, játékokra, ajándéktárgyakra és kiegészítőkre, amelyeket gyakran licencia tárgyát képező promóciós árunak neveznek. A Universal licencia tárgyát képező áruja hozzájárul a szellemi tulajdon tárgyát képező film népszerűsítéséhez.

(4) A Universal jellemzően vagy közvetlenül, vagy ügynökön keresztül adja licenciába filmjeit. A licenciába adás módjától függetlenül a hasznosításba vevővel kötött megállapodások jellemzően olyan rendelkezéseket is tartalmaznak, amelyek a szellemi tulajdonnal összefüggésben licenciába adott jog tárgyát képező termékek forgalmazását szabályozzák. A Universal licenciaértékesítési megállapodásaiban következetesen szereplő elemek közé tartoznak a következők:

a) *területi hatály:* a Universal az EGT-ben a licenciát általában nem kizárólagos alapon adja meg egy vagy több bizonyos országra vonatkozóan, bár a hasznosításba vevőkkel kötött megállapodásokban meghatározott termékek és területek a gyakorlatban általában csak korlátozott mértékben mutatnak átfedést;

b) *a termékek forgalmazási csatornái:* a Universal nem kizárólagos értékesítési licenciamegállapodásai jellemzően tartalmazzák azoknak a forgalmazási csatornáknak a listáját, amelyeken keresztül a hasznosításba vevő forgalmazhatja a termékeket; ezeket néha igen szigorúan határozzák meg, a forgalmazást meghatározott vevőkre vagy vevőcsoportokra korlátozva; a gyakorlatban a hasznosításba vevők megállapodásaiban általában korlátozott átfedés van a termékek és a forgalmazási csatornák között;

[1] HL L 1., 2003.1.4., 1. o. A 411/2004/EK rendelettel (HL L 68., 2004.3.6., 1. o.) módosított rendelet.

c) *a hasznosításba vevő által fizetendő pénzbeni ellenszolgáltatás:* a Universal licenciamegállapodásai értelmében a hasznosításba vevők kötelesek a szellemi tulajdonnal összefüggő kérdéses jog licenciába adása fejében meghatározott összeget fizetni a Universalnak.

(5) A határozat középpontjában ezek a licenciaértékesítési megállapodások, illetve tágabb értelemben a megállapodások alapján létrejövő viszonyrendszerek állnak.

2.2. **Eljárás**

(6) 2016 szeptemberében a Bizottság tájékoztatáskéréssel fordult a Universalhoz.

(7) 2017. június 14-i határozatával a Bizottság eljárást indított a Comcast Corporation és leányvállalatai – köztük az NBCUniversal MEDIA LLC – ellen. Az eljárás megindításának célja annak vizsgálata volt, hogy a Universal kötött-e olyan megállapodásokat és/vagy alkalmazott-e olyan gyakorlatokat, amelyek megakadályozzák vagy korlátozzák a licencia tárgyát képező áru EGT-n belüli értékesítését. A Bizottság 2019. november 29-én egy újabb határozat elfogadásával a 773/2004/EK bizottsági rendelet 2. cikkének (1) bekezdésével összhangban eljárást indított a Comcast Corporation nyolc másik leányvállalatával szemben.

(8) 2018. szeptember 25-én a Bizottság előzetes értesítés nélküli ellenőrzéseket végzett az NBCUniversal MEDIA LLC londoni (Egyesült Királyság) irodáiban.

(9) 2019. november 13-án a Universal hivatalos együttműködési ajánlatot (a továbbiakban: egyezségi beadvány) nyújtott be az 1/2003/EK tanácsi rendelet 7. és 23. cikke szerinti határozat elfogadása céljából.

(10) 2019. november 29-én a Bizottság a Universalnak címzett kifogásközlést fogadott el. 2019. december 16-án a Universal benyújtotta a kifogásközlésre adott válaszát.

(11) A versenykorlátozó magatartásokkal és erőfölénnyel foglalkozó tanácsadó bizottság 2020. január 23-án kedvező véleményt nyilvánított.

(12) A meghallgatási tisztviselő az ügyben 2020. január 24-én bocsátotta ki zárójelentését.

(13) A Bizottság 2020. január 30-án elfogadta ezt a határozatot.

2.3. **A jogsértés összefoglalása**

(14) A Universal teljes értékesítési üzletágában számos olyan gyakorlat volt érvényben, amely korlátozta a licencia tárgyát képező áru aktív és passzív értékesítését a területek és vevőcsoportok között. E gyakorlatok az EGT-n belül a licencia tárgyát képező áru offline és online értékesítésére egyaránt vonatkoztak. A határozat a korlátozások következő fő típusaival foglalkozik:

a) *A hasznosításba vevők értékesítéseit korlátozó közvetlen intézkedések*, köztük a következők: i. a területen kívüli passzív értékesítés tilalma; ii. a területen kívüli aktív értékesítés tilalma; iii. az online értékesítés tilalma; iv. kötelezettség a Universal értesítésére a területen kívüli értékesítésekről; v. nyelvhasználati követelmények előírása a területen kívüli értékesítések korlátozása érdekében; vi. a kijelölt vevőcsoportokon kívüli értékesítések tilalma; vii. kötelezettség a kijelölt területeken és vevőcsoportokon kívüli értékesítésekből származó bevételnek a Universal részére történő megfizetésére.

b) *A hasznosításba vevők értékesítéseit korlátozó közvetett intézkedések*: a fentiek mellett időnként olyan intézkedések is végrehajtásra kerültek, amelyek közvetetten ösztönözték a kijelölt területeken és vevőcsoportokon kívüli értékesítésekre vonatkozó korlátozások betartását. Ennek keretében például ellenőrzéseket folytattak és megtagadták egyes szerződések megújítását.

c) *Kötelezettség az értékesítési korlátozások továbbadására* annak biztosítása érdekében, hogy a Universal licencia tárgyát képező áruját értékesítő bármely harmadik fél is betartsa a területi és vevői korlátozásokat is.

(15) Ezekkel a módszerekkel a Universal korlátozta a hasznosításba vevőket abban, hogy a licencia tárgyát képező árut területeken és ügyfélcsoportokon átívelő módon értékesítsék. Az egységes és folytatólagos jogsértés alkalmas volt arra, hogy a verseny visszafogásával a vásárlók választási lehetőségeinek csökkentését és az árak növelését idézze elő. E magatartás a Szerződés 101. cikkének (1) bekezdése értelmében természeténél fogva versenykorlátozó célú.

(16) A határozat megállapítja továbbá, hogy a szóban forgó magatartás nem teljesíti a Szerződés 101. cikkének (3) bekezdésében és az EGT-megállapodás 53. cikkének (3) bekezdésében meghatározott mentességi feltételeket.

2.4. **Címzettek és időtartam**

(17) A határozat címzettjei a Comcast Corporation, az NBCUniversal LLC és az NBCUniversal MEDIA LLC mint anyavállalatok, valamint az EGT-ben licencia tárgyát képező áruk licenciába adásában érdekelt egyes leányvállalataik, nevezetesen: a Universal Studios Licensing LLC, a Universal Studios Limited, a DreamWorks Animation UK Limited, a DreamWorks Animation Publishing LLC, a DreamWorks Animation LLC, a DreamWorks Animation Licensing LLC és a Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limited.

(18) A jogsértés időtartama 2013. január 1-jétől 2019. szeptember 25-ig terjed, amikor a Universal levélben tájékoztatta valamennyi hasznosításba vevőjét arról, hogy a megállapodásaiban foglalt értékesítési korlátozások az EGT-ben már nem alkalmazandók.

2.5. **Korrekciós intézkedések és bírságok**

(19) A határozat megállapítja, hogy a Universal 2019. szeptember 25-én megszüntette a jogsértést, és arra kötelezi a Universalt, hogy tartózkodjon minden olyan megállapodástól vagy összehangolt magatartástól, amely azonos vagy hasonló célú vagy hatású lehet. A Bizottság továbbá úgy ítéli meg, hogy a jogsértés elkövetése szándékosan, illetve legalább gondatlanságból történt, ezért helyénvaló pénzbírságot kiszabni.

2.5.1. *A bírság alapösszege*

(20) A határozat a bírság összegét a jogsértés utolsó teljes évében (2018) a Universal által beszedett jogdíjak összege alapján határozza meg. Az értékesítések összértékének meghatározása a Universal által a hasznosításba vevőktől a licencia tárgyát képező áru EGT-n belüli értékesítéseiért kapott jogdíjak összege alapján történt. Ezek a jogdíjak képezik a Universalnak a licencia tárgyát képező áruból származó bevételét, és a licencia tárgyát képező szellemitulajdon-jogok használatáért járnak a Universalnak.

(21) A kijelölt területeken és vevőcsoportokon átívelő értékesítések korlátozása a természeténél fogva a Szerződés 101. cikkének (1) bekezdése szerinti versenykorlátozásnak minősül. A vertikális korlátozások azonban általában kevésbé károsak, mint a horizontális korlátozások. A Bizottság a Universal értékesítéseinek összértékére alkalmazandó „súlyossági százalékot” 8 %-ban állapítja meg.

2.5.2. *Súlyosító vagy enyhítő körülmények*

(22) Az ügyben súlyosító vagy enyhítő körülmény nem merült fel.

2.5.3. *Elrettentő hatás*

(23) A Bizottság nem alkalmaz elrettentési szorzót, mivel az a jelen ügyben nem indokolt.

2.5.4. *A 10 %-os forgalmi küszöb alkalmazása*

(24) A pénzbírság számított összege nem haladja meg a Comcast Corporation teljes világszintű forgalmának 10 %-át.

2.5.5. *A bírság csökkentése az együttműködésre való tekintettel*

(25) A bírságok megállapításáról szóló iránymutatás 37. pontjával összhangban a határozat a Universal által tanúsított együttműködésre való tekintettel a bírság összegét 30 %-kal csökkenti. Amióta megkezdődött a hivatalos együttműködés, a Universal a jogi kötelezettségein túllépve együttműködött a Bizottsággal, és elismerte a jogsértést, valamint olyan további bizonyítékokat szolgáltatott, amelyek bizonyos mértékben elősegítették a jogsértések Bizottság általi bizonyíthatóságát, továbbá lemondott bizonyos eljárási jogokról, aminek jóvoltából javult az adminisztráció hatékonysága.

3. **KÖVETKEZTETÉS**

(26) A licencia tárgyát képező áruval kapcsolatos egységes és folytatólagos jogsértésben való részvételével a Universal megsértette az EUMSZ 101. cikkének (1) bekezdését és az EGT-megállapodás 53. cikkét. A jogsértés az Európai Gazdasági Térség teljes területére kiterjedt, és több olyan megállapodás és módszer végrehajtásából és érvényesítéséből állt, amelyek célja a licencia tárgyát képező áru területeken és ügyfélcsoportokon átívelő offline és online értékesítésének korlátozása volt.

(27) A Universalra az 1/2003/EK rendelet 23. cikke (2) bekezdésének a) pontja alapján kiszabott bírság végleges összege 14 327 000 EUR.

(28) A Comcast Corporationt, az NBCUniversal LLC-t, az NBCUniversal MEDIA LLC-t és a Universal Studios Licensing LLC-t e bírság teljes összegéért felelősség terheli, míg a Universal Studios Limitedet csak a 2014. június 6-ától – a cégbejegyzése napjától –, a DreamWorks Animation UK Limitedet, a DreamWorks Animation Publishing LLC-t, a DreamWorks Animation LLC-t és a DreamWorks Animation Licensing LLC-t a 2016. augusztus 22-étől – azaz attól a naptól, amikor e vállalkozások a Comcast Corporation tulajdonába kerültek –, a Universal Pictures (Shanghai) Trading Company Limitedet pedig a 2016. október 21-étől – a cégbejegyzése napjától – kezdődő időszak tekintetében terheli felelősség.